

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýľovou, Ph. D. ve věci

žalobce: **J. P.**
trvale bytem X
proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 2. 2023, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 2. 2023, č. j. X („napadené rozhodnutí“), jímž byly zamítnuty námitky žalobce a bylo potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 10. 10. 2022, č. j. X („prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobce o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění („zákon o důchodovém pojištění“), neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost o 20 %.

Nebyla tak naplněna minimální hranice poklesu pracovní schopnosti o 35 %, která je nutná pro uznání žalobce invalidním.

2. Základem pro vydání prvostupňového rozhodnutí byl posudek Okresní správy sociálního zabezpečení (OSSZ) ze dne 4. 10. 2022, podle něhož pracovní schopnost žalobce poklesla o 10 %. Jako příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti bylo stanoveno zdravotní postižení uvedené v kapitole VIII (*postižení ucha, bradavkového výběžku, sluchu*), oddílu A (*postižení ucha, bradavkového výběžku, sluchu*), položce 10a (*komplikace provázející ušní postižení, ušní šelesty, tinnitus, stabilizované formy, lehká symptomatologie, neinterferující s pracovní činností*) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. („vyhláška o posuzování invalidity“).
3. Podle posudku o invaliditě České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) ze dne 25. 1. 2023, vypracovaného pro účelu námitkového řízení, činila míra poklesu pracovní schopnosti žalobce 20 %. Jako příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobce bylo stanoveno zdravotní postižení uvedené ve stejné kapitole a oddílu, ale v položce 8a [*objektivizovatelné poruchy rovnováhy (poruchy vestibulárního ústrojí), lehké poruchy, lehká nejistota, lehčí závratě při celodenním zatížení, silnější nejistota s projevy závratí při vyšších duševních a tělesných zatíženích (vyšších než obvyklých, středních), řídký výskyt záchvatů, s kratším trváním, záchvat neinterferuje s pracovní činností*] přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity.

II. Žaloba

4. Žalobce s posudkovým závěrem posudku zpracovaného v námitkovém řízení nesouhlasil. Souhlasil s tím, že mu byla nově přiznána dominantní diagnóza benigní paroxysmální vertigo a vestibulopatie a s tím, že mu bylo pro nemožnost práce v současném či minulém zaměstnání navýšeno snížení pracovní schopnosti o dalších 10 %. V případě dominantní diagnózy žalobce se však nejedná o lehkou poruchu, ale o středně těžkou poruchu definovanou jako výrazná nejistota a projevy závratí při celodenním zatížení, opakované prudké závratě s vegetativními projevy, zvracením při obvyklém (středním) duševním a tělesném zatížení, častější výskyt záchvatů delšího trvání, záchvat ovlivňuje pracovní činnost.
5. Žalovaný si protiřečí tím, že žalobci přiznal 10 % navíc za nemožnost výkonu povolání a vzdělání, ale současně jeho zdravotní stav ohodnotil tak, že závratě neinterferují s pracovní činností. Posudkový lékař došel k závěru, že schopnost využít dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti u žalobce převážně nejsou zachovány (proto přiznání 10 % bodů navíc za nemožnost vykonávat současné povolání). Žalobce nerozumí tomu, jak může posudkový lékař určit závratě lehkého stupně, které neinterferují s pracovní činností, současně určit řadu pracovních omezení, a přitom neuzná, že dané postižení interferuje s pracovní činností.
6. Nesouhlas žalobce vychází z toho, že nyní, když je dlouhodobě v pracovní neschopnosti a není vystaven běžnému celodennímu zatížení, se jeho současné potíže jeví jako méně závažné. Postižení rovnovážného ústrojí mu ale činí potíže i v pracovní neschopnosti v domácím prostředí. Při změně polohy žalobce přepadá závrať, kvůli které musí čekat i několik minut na ustálení. V běžném celodenním zatížení by buď nebyl schopen řadu činností vykonávat, nebo by se projevy závratí zhoršily. Dále není pravdou, že toto postižení neinterferuje s pracovní činností – naopak, každý výraznější pohyb způsobuje další závrať.

7. Dle žalobce jde o středně těžkou poruchu, protože lehké potíže se projevují již při lehkém zatížení. Při běžném celodenním zatížení, tedy při docházení do zaměstnání a dalším běžném fungování se projevy zhoršují a ovlivňují pracovní činnost. Zároveň žalobce nemůže kvůli svému postižení vykonávat současnou pracovní činnost, ani řadu pracovních činností předchozích.
8. Žalobce uzavřel, že je schopen se živit manuální činností, s nepřiznanou invaliditou však je třeba, aby pracoval na plný úvazek, není schopen pracovního uplatnění na otevřeném trhu práce. Vhodné pracovní podmínky by měl pouze na chráněném pracovním trhu, který pro něj bez přiznané invalidity není dostupný.

III. Vyjádření žalované

9. Žalovaná i nadále trvá na napadeném rozhodnutí. K námitkám žalobce uvedla, že při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření. Přitom se bere v úvahu a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %, f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.
10. Žalovaná připomněla, že v otázce posouzení nároku na dávku důchodového pojištění podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem je žalovaná ve správním řízení vázána posudkem lékaře OSSZ a v rámci řízení o námitkách posudkem lékaře ČSSZ, neboť obdobně jako při posouzení míry poklesu pracovní schopnosti se jedná o otázku odbornou, vyžadující znalosti v oboru medicíny a též v oboru posudkového lékařství. Žalovaná shrnula náležitosti posudku dle vyhlášky o posuzování invalidity.
11. Žalovaná rozhodla na podkladě posudku zpracovaného lékařem žalované, který splňuje požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi. Lékař jednoznačně vymezil rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce.

IV. Obsah správních spisů a řízení před krajským soudem

12. V průběhu řízení si krajský soud vyžádal správní spis OSSZ Blansko a také správní (dávkový) spis žalované, z nichž vyplývají následující skutečnosti.
13. Žalobce podal žádost o invalidní důchod dne 25. 7. 2022. Součástí spisu je ve vztahu k tomuto řízení mimo jiné profesní dotazník žalobce, výuční list žalobce (vyučen jako kuchař-číšník), lékařský nález pro posouzení zdravotního stavu ve věcech sociálního zabezpečení ze dne 20. 7. 2022 a další lékařská dokumentace, např. lékařská zpráva z ORL ambulance MUDr. V. V. ze dne 28. 3. 2022, zpráva o hospitalizaci ve Fakultní nemocnici u sv. Anny v Brně na klinice otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku ze dne 2. 4. 2022, ambulantní lékařská zpráva ze dne 4. 4. 2022 z Nemocnice České Budějovice a.s., lékařská zpráva ze dne 30. 6. 2022, ze dne 12. 8. 2022 a ze dne 21. 11. 2022 z Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně, kliniky otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku, psychiatrická lékařská zpráva MUDr. J. N. ze dne 21. 9. 2022. Dále lékařská zpráva z audiologie a foniatrie MUDr. M. V. ze dne 7. 11. 2022 a dále lékařská dokumentace z Nemocnice Blansko.

14. Dle posudkového hodnocení lékařky OSSZ MUDr. B. F. ze dne 4. 10. 2022 žalobce nebyl invalidní. Jako rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti bylo určeno zdravotní postižení podřaditelné do kapitoly VIII oddíl A položka 10a přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 10 %.
15. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce námitky. Dle posudkového hodnocení v námitkovém řízení lékařky ČSSZ MUDr. M. R. ze dne 25. 1. 2023 žalobce nebyl invalidní. Jako rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti bylo určeno zdravotní postižení podřaditelné do kapitoly VIII oddíl A položka 8a přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti o 10 %. Vzhledem k vlivu na schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace dle § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity byla tato hodnota zvýšena o 10 % na celkových 20 %. Posudková lékařka ČSSZ vysvětlila, že v klinickém nálezů jsou kromě hluchoty vlevo přítomny i nepravidelné krátkodobé závratě, toto postižení vyhodnotila jako dominantní omezení pro výkon pracovní činnosti. Konstatovala, že jde o lehkou poruchu. Následně bylo vydáno napadené rozhodnutí.
16. Součástí soudního spisu je znalecký posudek doložený žalobcem. Jedná se o znalecký posudek ze dne 29. 3. 2023 zpracovaný MUDr. L. J., Ph.D., MBA z oboru zdravotnictví, specializace otorinolaryngologie (ušní, nosní, krční) a chirurgie hlavy a krku. Z posudku mimo jiné plyne, že žalobci bylo diagnostikováno akutní akustické trauma, které se projevilo úplnou hluchotou levého ucha spolu s tinnitem a závratěmi v rámci periferního vestibulárního syndromu.
17. Krajský soud nechal vypracovat **posudek Posudkové komise MPSV**, pracoviště v Brně (dále též jen „PK MPSV“), která dne 20. 7. 2023 zasedala ve složení předsedy, dalšího lékaře s odborností v oboru neurologie a tajemnice. Žalobce byl na jednání PK MPSV zván, byl přítomen a posudkovými lékaři přeshetřen. PK MPSV měla k dispozici nálezy shromážděné ve správním řízení a nálezy předložené k žalobě. Žalobce posudkové komisi předložil také lékařskou zprávu, dokumentaci z úřadu práce, jakož i znalecký posudek MUDr. J. ze dne 29. 3. 2023.
18. V posudku byl shrnut předchozí průběh řízení o invalidním důchodu žalobce, závěry prvostupňového rozhodnutí a napadeného rozhodnutí, soupis veškeré podkladové zdravotní dokumentace, dále byla uvedena pracovní anamnéza žalobce (posuzován jako dělník, skladník), průběh vyšetření před PK MPSV a jeho závěry, byl uveden diagnostický souhrn. Na str. 10–11 posudku je popsáno posudkové hodnocení.
19. PK MPSV na základě prostudované zdravotní dokumentace došla k závěru, že u žalobce došlo dne 28. 3. 2022, snad po akutraumatu, k náhlé ztrátě sluchu vlevo s komplikacemi v podobě poruchy vestibulárního ústrojí vlevo se závratěmi a ušními šelesty (tinnitem). Pomocnými metodami včetně magnetické rezonance mozku a ultrazvukového vyšetření magistralních mozkových tepen byl vyloučen centrální vestibulární syndrom (porucha na úrovni centrálního nervového systému).
20. Zdravotní postižení žaloby by bylo možné posudkově hodnotit a) jako nedoslýchavost, b) stabilizované formy tinnitu, nebo c) poruchy vestibulárního ústrojí se závratěmi. Vzhledem

ke skutečnosti, že žalobce sám uvádí jako nejvíce obtěžující postižení závratě, posudková komise hodnotila závratě jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. PK MPSV shrnula, že žalobce nemá trvalé závratě, nemá narušenou chůzi, jeho potíže se objevují nepravidelně přibližně 1x do týdne při vstávání, trvají asi 2 hodiny, někdy se závratě objevují i při jiných činnostech, zvracení není dokumentováno.

21. Posudková komise nenalezla známky středně těžké poruchy, absentovala výrazná nejistota a projevy závratí při celodenním zatížení, opakované prudké závratě s vegetativními projevy, zvracení při obvyklém (středním) duševním a tělesném zatížení, silnější výskyt záchvatů delšího trvání, záchvaty ovlivňující pracovní činnost. Nebyly přítomny známky těžké poruchy, žalobce netrpí prudkými závratěmi několikrát měsíčně, netrpí značnou nejistotou a těžkostí při chůzi a stání.
22. Posudková komise dospěla k závěru, že k datu vydání napadeného rozhodnutí šlo u žalobce o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož příčinou byla lehká porucha vestibulárního ústrojí. Jedná se o postižení uvedené v kapitole VIII oddílu A položky 8a přílohy k vyhlášky o posuzování invalidity. Pro toto postižení je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 10 %. PK MPSV tuto hodnotu navýšila o dalších maximálně možných 10 % ve smyslu § 3 vyhlášky o posuzování invalidity na celkových 20 % vzhledem k přihlédnutí k vlivu zdravotní poruchy na pracovní uplatnění žalobce, vzhledem k jejímu charakteru, kvalifikaci posuzovaného a pro ostatní zdravotní potíže. Zjištěný zdravotní stav žalobce neodpovídá žádnému stupni invalidity.
23. Krajský soud ve věci nařídil **ústní jednání**, které se uskutečnilo dne 20. 10. 2023 za přítomnosti zástupce žalované. Žalobce se k jednání nedostavil, neomluvil se. Soud shrnul obsah žaloby, zástupce žalované odkázal na vyjádření k žalobě. Po stručné rekapitulaci průběhu předcházejícího řízení byl v rámci dokazování proveden důkaz posudkem PK MPSV ze dne 20. 7. 2023 a shrnuty závěry žalobcem předloženého znaleckého posudek ze dne 29. 3. 2023 MUDr. L. J., Ph.D. Žádné další návrhy na doplnění dokazování vzneseny nebyly. Následně bylo postupováno podle § 49 odst. 12 s. ř. s.

V. Posouzení věci krajským soudem

24. Žaloba není důvodná.
25. Žalobce nesouhlasil s tím, jak byl ve správním řízení posouzen jeho zdravotní stav, resp. nesouhlasil se závěrem, že není invalidní.
26. Právní úprava posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod je obsažena v ustanovení § 39 zákona o důchodovém pojištění, které upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně. Při určování poklesu pracovní schopnosti se mj. bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o tzv. stabilizovaný zdravotní stav a zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován.
27. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje ministerstvo práce a sociálních

věcí; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.). Při přezkumu rozhodnutí žalované, vydaného na podkladě posudku lékařské služby ČSSZ v řízení o námitkách (dle § 88 zákona č. 582/1991 Sb.), resp. posudku odborné lékařské posudkové služby OSSZ vydaného pro účely prvoinstančního řízení, neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila.

28. Při rozhodování o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí ve dvouinstančním řízení, je tedy stěžejní naplnění požadavku na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění správního rozhodnutí, resp. posudkového hodnocení, na němž je založeno (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2003, č.j. 5 Ads 42/2003-61, č. 800/2006 Sb. NSS, ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011-43, ze dne 11. 10. 2013, č.j. 4 Ads 42/2013-43, či ze dne 8. 7. 2015, č. j. 10 Ads 116/2014-46). Úkolem krajského soudu je vyhodnotit, zda je z lékařských posudků a zejména z posudku PK MPSV zřejmé, že byl stav žalobce komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace a že bylo přihlédnuto ke všem tvrzeným obtížím – tedy zda je posudkový závěr náležitě, přesvědčivě a srozumitelně zdůvodněn (srov. např. rozsudek NSS ze dne 23. 3. 2017, č. j. 2 Ads 17/2017-15, bod 19).
29. Náležitosti posudku jsou upraveny v § 7 vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž účel posouzení a datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výsledek posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, stanovení míry poklesu pracovní schopnosti, stupně invalidity, dne vzniku invalidity, dne změny stupně invalidity nebo dne zániku invalidity, schopnosti využití zachované pracovní schopnosti podle § 5 u pojištěnce, jehož míra poklesu pracovní schopnosti činí nejméně 35 % a nejvíce 69 %, a zda je pojištěnec v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek. Obligatorní náležitostí posudku je rovněž odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012-18).
30. Krajský soud hodnotil zjištěný skutkový stav ve světle uplatněné žalobní námítky, že byl zdravotní stav žalobce zjištěn nesprávně. Za tímto účelem byl v soudním řízení vypracován posudek PK MPSV ze dne 20. 7. 2023, který byl proveden jako důkaz při ústním jednání soudu ve věci dne 20. 10. 2023. Krajský soud hodnotí tento posudek po formální stránce jako

zcela souladný s požadavky vyhlášky o posuzování invalidity, byl vypracován komisí zasedající v řádném složení, a PK MPSV zohlednila všechny relevantní lékařské zprávy.

31. Krajský soud má skutkový stav za řádně a dostatečně zjištěný. Předmětný posudek PK MPSV soud považuje za úplný ve vztahu k podkladům i k hodnocení jednotlivých zdravotních postižení žalobce z hlediska jejich vlivu na jeho pracovní schopnost ke dni vydání napadeného rozhodnutí. Z hlediska přesvědčivosti závěrů tohoto posudku je nutné konstatovat, že se jeho závěry shodují se závěry posudku zpracovaného pro účely námitkového řízení. Pokud jde o nesoulad s posudkem OSSZ Blansko, posudková komise vysvětlila, proč jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce vyhodnotila položku 8a příslušné kapitoly přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity a nikoliv položku 10a. Učinila tak z důvodu, že žalobce subjektivně označuje za více omezující poruchy vestibulárního ústrojí. S tímto závěrem žalobce souhlasil.
32. PK MPSV v posudku dospěla k závěru, že postižení žalobce neodpovídá zařazení pod položku 8b, uvedla výčet známek středně těžké poruchy, které u žalobce nejsou přítomny. Stejně tak u žalobce nejsou přítomny ani známky těžké poruchy. Naopak PK MPSV vysvětlila, proč zdravotní postižení žalobce odpovídá položce 8a, tedy proč se jedná o lehké poruchy. Důvodem je skutečnost, že žalobce nemá závratě trvalé, nemá narušenou chůzi a jeho potíže se objevují nepravidelně, přibližně 1x do týdne při vstávání, trvají asi 2 hodiny, někdy i při jiných činnostech. Zvracení není dokumentováno. Závěry PK MPSV jsou v tomto směru přesvědčivé a soud je proto posouzením posudkové komise vázán.
33. Na shora uvedeném nemění nic znalecký posudek doložený žalobcem, který co do svých závěrů není rozporný s výsledky posouzení PK MPSV. Tento posudek se zabývá především otázkou vzniku zdravotních potíží žalobce a výši bolestného, nezabývá se naopak otázkou míry poklesu pracovní schopnosti žalobce a souvisejícími skutečnostmi.
34. Na přesvědčivosti závěrů posudkové komise nemění nic ani tvrzení žalobce, že je v pracovní neschopnosti, a proto mohou být jeho obtíže aktuálně méně intenzivní. Posudkové hledisko počítá s různě silnými projevy závratí dle míry zatížení posuzovaného. Nižší obtíže v podobě lehké nejistoty a projevy závratí při celodenním zatížení a proti tomu případná silnější nejistota s projevy závratí při vyšších duševních a tělesných zatíženích odpovídají kapitole VIII oddílu A položce 8a přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Posudková komise za zohlednění relevantních lékařských zpráv a s plným vědomím o pracovní neschopnosti žalobce jeho zdravotní postižení zařadila pod položku 8a.
35. Krajský soud nemá za to, že by si posudkoví lékaři protiřekli, pokud postižení žalobce vyhodnotili jako lehké a následně zvýšili míru poklesu jeho pracovní schopnosti o dalších 10 % dle § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity. Podle žalobce dospěl posudkový lékař k závěru, že zdravotní stav žalobce neinterferuje s pracovní činností. Uvedené však není pravdou; právě hodnota prvotních 10 % odpovídající lehké poruše vestibulárního ústrojí dle položky 8a představuje míru poklesu pracovní schopnosti žalobce. Již na základě této hodnoty tedy posudkový lékař konstatuje, že zdravotní stav žalobce má dopad na jeho pracovní schopnost. Vzhledem k charakteru zdravotní poruchy, kvalifikaci žalobce a pro ostatní zdravotní potíže pak byla základní hodnota zvýšena o dalších maximálně možných 10 % dle § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity. Ustanovení § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity umožňuje zejména individualizovaně zohlednit dopad invalidity do pracovní schopnosti pojištěnce dosažené před jejím vznikem a musí být odůvodněno

specifickými okolnostmi, jež v podřazení pod příslušný funkční rozsah postižení nemohly být zhodnoceny (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2013, čj. 6 Ads 61/2013-34). Takový postup tedy není nikterak rozporný, ale odpovídá individuálnímu zhodnocení dopadu zdravotního stavu žalobce na jeho pracovní schopnost v souvislosti se skutečností, že byl posuzován jako dělník, skladník.

36. Celková míra poklesu pracovní schopnosti žalobci tak ve výsledku činí 20 %, což však není hodnota dostatečná pro přiznání dávky invalidního důchodu. V řízení bylo uznáno, že žalobce má zdravotní postižení, které způsobuje dlouhodobý pokles jeho pracovní schopnosti. Tento pokles však ani při zohlednění negativního vlivu na výkon profese, v níž byl žalobce posuzován, nedosahuje invalidizující úrovně. Na tom se shodli všichni posudkoví lékaři.
37. Nad rámec shora uvedeného lze k tvrzení žalobce, že nemá přístup na chráněný trh práce, konstatovat, že osobami, kterým se poskytuje zvýšená ochrana na trhu práce, nejsou pouze osoby invalidní, ale všechny osoby se zdravotním postižením ve smyslu § 67 odst. 2 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti („zákon o zaměstnanosti“). Takovou osobou je i osoba zdravotně znevýhodněná, kterou se dle § 67 odst. 3 zákona o zaměstnanosti rozumí *„fyzická osoba, která má zachovánu schopnost vykonávat soustavné zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost, ale její schopnosti být nebo zůstat pracovně začleněna, vykonávat dosavadní povolání nebo využít dosavadní kvalifikaci nebo kvalifikaci získat jsou podstatně omezeny z důvodu jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu...“* Pokud žalobce má za to, že je osobou zdravotně znevýhodněnou, může dle § 55 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. o tomto statusu požádat.
38. Vzhledem k účelu tohoto řízení, tj. přezkumu sporné otázky, zda je žalobce podle platné právní úpravy invalidní či nikoli, lze shrnout, že posudek, na jehož podkladě bylo vydáno napadené rozhodnutí, i posudek PK MPSV shodně konstatují, že žalobce nesplňuje podmínky pro uznání invalidity. Posudek PK MPSV, který soud hodnotil jako stěžejní důkaz, srozumitelně a relativně podrobně líčí veškeré zdravotní problémy žalobce. Samotné posudkové hodnocení je opřeno o volbu adekvátní položky kapitoly XIII, oddílu A, položky 8a přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Soud neshledal, že by posudkové hodnocení nepřipustně vybočilo ze způsobu posouzení poklesu pracovní schopnosti žalobce, jak jej vymezuje právní úprava (§ 2–4 vyhlášky o posuzování invalidity), a neshledal ani jiné vady, pro něž by musel napadené rozhodnutí zrušit.

VI. Závěr a náhrada nákladů řízení

39. Lze uzavřít, že v soudním řízení nebylo prokázáno, že by žalobce byl k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní, závěry napadeného rozhodnutí tedy nezbyvá než potvrdit. Žaloba proto nebyla shledána důvodnou a krajský soud ji zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
40. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s.ř.s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšné žalované žádné náklady nad rámec její obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení jí tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014–47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 20. října 2023

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýľová, Ph.D., v.r.
samosoudkyně